

Консолидирани финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

Витаминка А.Д, Прилеп и подружници

31 Декември 2022 година

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Консолидиран извештај за финансиската состојба	3
Консолидиран извештај за сеопфатната добивка	4
Консолидиран извештај за промените во капиталот	5
Консолидиран извештај за паричните текови	6
Белешки кон консолидираните финансиските извештаи	7
Прилози	

Извештај на независниот ревизор

До: **Раководството и Акционерите на
Матичното друштво –Витаминка а.д, Прилеп**

Grant Thornton DOO
Sv.Kiril i Metodij 52b-1/20
1000 Skopje
North Macedonia
T +389 (0)2 3214 700
F +389 (0)2 3214 710
E Contact@mk.gt.com
VAT No. 4030003475973

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи на Витаминка а.д Прилеп и подружниците ("во понатамошниот текст "Групата"), составени од консолидираниот извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2022 година, и консолидираниот извештај за сеопфатната добивка, консолидираниот извештај за промените во капиталот, и консолидираниот извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 38.

Одговорност на Раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството на Матичното Друштво е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на консолидирани финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали консолидираните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во консолидираните финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Групата.

Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на консолидираните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

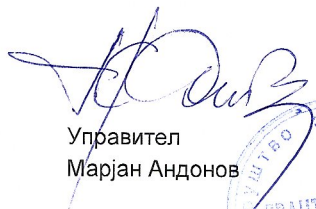
Мислење

Според наше мислење, консолидираните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групата Витаминка а.д Прилеп и подружниците на ден 31 декември 2022 година, како и неговата финансиска успешност и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Матичното Друштво е исто така одговорно за изготвување на Консолидиран годишен извештај за работењето на Групата Витаминка а.д Прилеп и подружниците за 2022 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на консолидираниот годишен извештај, со историските финансиски информации објавени во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2021, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Според наше мислење, историските финансиски информации објавени во консолидираниот годишен извештај за работењето на Групата со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2022.

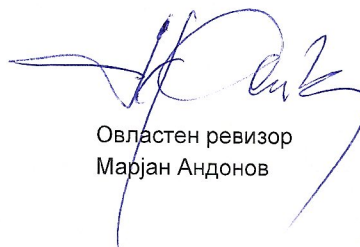

Управител
Марјан Андонов

Грант Торнтон ДОО, Скопје

Скопје, 20 април 2023 година

Овластен ревизор
Марјан Андонов

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Grant Thornton DOO is a member firm of Grant Thornton International Ltd (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.

Витминка А.Д. Прилеп и подружници

Консолидирани финансиски извештаи
31 Декември 2022

Консолидиран извештај за финансиската состојба

	Бел.	31 декември 2022 000 мкд	31 декември 2021 000 мкд
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	1,547,006	1,428,878
Нематеријални средства	6	3,231	3,016
Финансиски средства расположливи за продажба	8	85,299	162,255
		1,635,536	1,594,149
Тековни средства			
Залихи	9	737,935	658,774
Побарувања од купувачи и останати побарувања	10	730,384	640,919
Побарување за данок од добивка		2,194	111
Парични средства и еквиваленти	11	15,214	20,773
		1,485,727	1,320,577
Вкупно средства		3,121,263	2,914,726
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	12	241,144	241,355
Резерви	12	352,714	380,918
Акумулирани добивки		381,866	369,222
Вкупно капитал		975,724	991,495
Обврски			
Нетековни обврски			
Разграничени приходи	13	47,913	37,503
Позајмици	14	1,100,850	982,633
		1,148,763	1,020,136
Тековни обврски			
Позајмици	14	546,260	530,427
Обврски за данок од добивка		2,050	3,063
Обврски кон добавувачи и останати обврски	15	448,466	369,605
		996,776	903,095
Вкупно обврски		2,145,539	1,923,231
Вкупно обврски и капитал		3,121,263	2,914,726

Овие Консолидирани финансиски извештаи се одобрени од Одборот на директори на Матичното друштво на ден 29 март 2022 година и потпишани во негово име од:

Г-дин Симон Наумоски,
Претседател на Одбор на директори

Г-дин Иван Стрезовски,
Финансиски директор

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Консолидирани финансиски извештаи
31 Декември 2022

Консолидиран извештај за сеопфатната добивка

	Бел.	Година што завршува на	
		31 декември 2022 000 мкд	31 декември 2021 000 мкд
Приходи од продажба	16	3,651,471	2,824,153
Останати деловни приходи	17	131,746	71,436
Приходи од државни подршки	13	17,041	8,747
Материјали, енергија и резервни делови	18	(2,786,513)	(2,121,940)
Набавна вредност на продадени стоки		(98,249)	(3,556)
Трошоци за користи на вработени	19	(427,193)	(376,311)
Депрецијација и амортизација	5,6	(127,246)	(122,820)
Останати деловни трошоци	20	(344,983)	(256,392)
Промена на залихите		105,204	96,358
Добивка од работење		121,278	119,675
Финансиски приходи	21	1,432	1,532
Финансиски расходи	21	(47,380)	(38,048)
Финансиски (расходи), нето		(45,948)	(36,516)
Добивка пред оданочување		75,330	83,159
Данок на добивка	22	(5,503)	(6,932)
Добивка за годината		69,827	76,227
Останата сеопфатна добивка за годината			
Ослободување на ревалор.вишоци во продадени ХВ	8,12	(48,796)	-
Промена на обј.вред.на фин.с/ва распол.за прод.	8,12	(327)	53,330
		(49,123)	53,330
Вкупна сеопфатна добивка за годината		20,704	129,557
Добивка за сопствениците на Матичното Друштво		69,827	76,227
Вкупна сеопфат.доб.за сопствен.на Матич. Друштво		20,704	129,557
Заработувачка по акција			
- Основна и разводнета (Денари по акција)	23	939	1,025

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Консолидирани финансиски извештаи
31 Декември 2022

Консолидиран извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал				Вкупно 000 мкд
	Регистриран капитал	Сопствени акции	Резерви	Акумулирани добивки	
	000 мкд	000 мкд	000 мкд	000 мкд	
На 01 јануари 2022	248,771	(7,416)	380,918	369,222	991,495
<u>Трансакции со сопствениците</u>					
Распоред на акумул.добивки (Бел.12)	-		21,508	(21,508)	-
Распределба на дивиденда (Бел.12)	-		-	(35,675)	(35,675)
Откуп на сопствени акции (Бел.12)	-	(211)	(589)	-	(800)
<u>Трансакции со сопствениците</u>	-	(211)	20,919	(57,183)	(36,475)
Добивка за годината	-	-	-	69,827	69,827
Останата сеопфатна (загуба)	-	-	(49,123)	-	(49,123)
<u>Вкупна сеопфатна добивка за годината</u>	-	-	(49,123)	69,827	20,704
На 31 декември 2022	248,771	(7,627)	352,714	381,866	975,724
На 01 јануари 2021	248,771	(6,033)	318,220	306,712	867,670
<u>Трансакции со сопствениците</u>					
Распоред на акумул.добивки (Бел.12)	-	-	13,717	(13,717)	-
Откуп на сопствени акции (Бел.12)	-	(1,383)	(4,349)	-	(5,732)
<u>Трансакции со сопствениците</u>	-	(1,383)	9,368	(13,717)	(5,732)
Добивка за годината	-	-	-	76,227	76,227
Останата сеопфатна добивка	-	-	53,330	-	53,330
<u>Вкупна сеопфатна добивка за годината</u>	-	-	53,330	76,227	129,557
На 31 декември 2021	248,771	(7,416)	380,918	369,222	991,495

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Консолидирани финансиски извештаи
31 Декември 2022

Консолидиран извештај за паричните текови

	Бел.	Година што завршува на 31 дек. 2022 000 МКД	2021 000 МКД
Добивка пред оданочување		75,330	83,159
<u>Прилагодувања за:</u>			
Амортизација и депрецијација	5, 6	127,246	122,820
Приходи од ослободување на разграничени државни подршки	13	(17,041)	(8,747)
Добивка од продажба на вложувања	8,17	(48,796)	(14,405)
Загуби поради оштетување и отпис на побарувања	10,20	2,549	777
Неотпишана вр.на прод. недвижности, постр.и опрема	5,20	1,421	2,547
Кусоци и отпис на залихи	20	2,358	1,567
Вишоци на залихи по попис	17	(4,510)	(6,378)
Приходи од примени работи и отпис на обврски	17	(20,504)	(5,300)
Приходи од добиени гратис производи	17	(22,488)	(16,660)
Приходи од продажба на опрема	5,17	(2,335)	(5,021)
Приходи од дивиденди	8,17	(8,994)	(7,685)
Расходи по камати	21	44,472	36,400
Добивка од работење пред промени во операт. капитал		128,708	183,074
<i>Промени во оперативниот капитал:</i>			
Залихи		(77,009)	(153,822)
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(91,995)	(147,960)
Обврски кон добавувачи и останати обврски		121,853	83,774
Готовина генерирана од оперативни активности		81,557	(34,934)
(Платени) камати		(44,472)	(36,400)
(Платен) данок од добивка		(8,599)	(924)
Нето парични средства од оперативни активности		28,486	(72,258)
Инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема	5	(245,451)	(185,762)
Набавка на нематеријални средства	6	(1,559)	(861)
Вложувања во хартии од вредност	8	(14,247)	(23,399)
Приливи од продажба на хартии од вредност	8,17	90,876	45,909
Приливи од дивиденди	8,17	8,994	7,685
Приливи од продажба на опрема	5,17	2,335	5,021
Нето парични средсва (користени) за инвестиц. активности		(159,052)	(151,407)
Финансиски активности			
Отплата на позајмици	14	(1,322,842)	(854,361)
Приливи од позајмици	14	1,456,892	1,053,247
Распределба на дивиденди	12	(35,675)	-
Приливи од државни подршки	13	27,451	13,180
Откупени сопствени акции	12	(800)	(5,732)
Нето пар.сред. од / (користени за) фин.активности		125,026	206,334
Нето промени кај паричните средства и еквиваленти		(5,540)	(17,331)
Парични средства и еквиваленти на почетокот		20,754	38,085
Парични средства и еквиваленти на крајот	11	15,214	20,754

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи

1 Општи информации

Прехрамбена индустрија ВИТАМИНКА АД Прилеп е Матично Друштво на Групата ВИТАМИНКА АД и подружниците (во понатамошниот текст Групата). Матичното Друштво е акционерско друштво регистрирано во Република Северна Македонија. Седиштето на Матичното Друштво е во Прилеп на ул.Леце Котески бр.23.

Основна дејност на Групата опфаќа производство и продажба на стоки заширока потрошувачка од прехранбената индустрија. Просечниот број на вработени во Групата за годината која завршува на 31 декември 2022 година изнесува 682 вработени (2021: 712 вработени).

Акциите на Матичното Друштвото се котирали на редовниот пазар на Македонска берза на хартии од вредност.

Консолидираните финансиски извештаи ги вклучуваат финансиските извештаи на Матичното Друштво и подружниците (во продолжение “Групата”) кои се целосно под нејзина контрола. Контролата се остварува преку можноста на Матичното Друштво да управува со финансиските и деловните политики на подружниците, како и да ги користи придобивките од нивните активности. Следните табели ги прикажува консолидираните подружници и учеството на Матичното Друштво во нивниот капитал за годината што завршува на 31 декември 2022 и 2021 година:

Подружница	Земја на основање	Валута	31 декември 2022		31 декември 2021	
			% од учест.	Износ во 000 мкд	% од учест.	Износ во 000 мкд
Ведрина 2 ДОО Белград	Србија	ЕУР	100%	31,161	100%	31,161
Витаминка ЕООД Софија	Бугарија	ЕУР	100%	3	100%	3
В – Роуте ДООЕЛ, Прилеп	Северна Македонија	МКД	100%	81,416	100%	81,416
				112,580		112,580

Општи информации (продолжува)

Движењето на сметката на вложувања во подружници за 2022 и 2021 година е како што следи:

	2022	2021
На 01 јануари	112,580	112,580
Промени во капиталните удели (стекнувања / (отуѓувања))	-	-
На 31 декември	112,580	112,580

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр. 28/2004 ... 239/2018) и Правилникот за водење сметководство ("Службен весник на РМ" бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Консолидираните финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Групата да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за консолидираните финансиски извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2022 и 2021. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, која е функционална и известувачка валута на Групата, освен доколку не е поинаку наведено. Направени се извесни промени во презентацијата на споредбените информации, со цел усогласување на начинот на презентирање применет на тековните финансиски информации и податоци.

2.2 Консолидација

Подружници

Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните финансиски извештаи од датумот на пренесување на контролата до датумот на престанокот на истата. Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вишокот на трошокот на стекнувањето над неговата објективна вредност претставува гудвил.

Интеркомпаниските трансакции, салда и нереализирани добивки од трансакциите помеѓу деловните субјекти се елиминирани. Нереализираите загуби се елиминирани исто така, освен во случај кога трошокот не може да биде надоместен.

2.3 Деловни комбинации

Групата го применува методот на стекнување во сметководството за деловни комбинации. Пренесениот надомест, од страна на Групата за да стекне контрола на подружница, се пресметува како збир од објективни вредности на пренесените средства, настанатите обврски и сопственичките учествата од страна на Групата на датумот на стекнување, кои вклучуваат објективна вредност на средство или обврска кои произлегуваат од превземениот ангажман на надомест. Трошоците за стекнување се признаваат во периодот кога настанале.

Групата признава стекнати средства кои можат да се идентификуваат и претпоставени обврски во деловната комбинација, без оглед на тоа дали тие биле претходно признаени во финансиските извештаи на стекнувачот пред периодот на стекнување. Стекнатите средства и претпоставените обврски обично се мерат по објективна вредност на датумот на стекнување.

Гудвилот се евидентира по одделното признавање на нематеријалните средства кои може да се идентификуваат. Гудвилот се пресметува како вишок на збирот на а) објективната вредност на пренесениот надомест, б) признатиот износ на неконтролираното учество на стекнувачот и в) објективната вредност на сите постоечки сопственички учества на стекнувачот на датумот на стекнување, над објективни вредности на нето средствата кои може да се идентификуваат на датумот на стекнување. Доколку објективните вредности на нето средствата кои може да се идентификуваат го надминуваат погоре пресметаниот збир, вишокот (т.е. добивка направена при поволна набавка) претставува добивка од поволна набавка. Пред признавање на добивка од поволна набавка, стекнувачот треба повторно да процени дали правилно ги идентификувал сите стекнати средства, превземени обврски како и било кои дополнително утврдени средства или обврски идентификувани во текот на процесот на ревидирање, како и на процедурите кои се користени при мерење на износите кои треба да бидат признаени на датумот на стекнување. Добивката треба да му биде припишана на стекнувачот.

2.4 Известување по сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

2.5 Трансакции во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (Денари) по официјалниот среден курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики се прикажани во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период.

Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во консолидираниот извештај за финансиската состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2022	31 декември 2021
1 УСД	57.6535 Денари	54.3736 Денари
1 ЕУР	61.4932 Денари	61.6270 Денари
1 GBP	69.3350 Денари	73.4267 Денари
1 РСД	0.5240 Денари	0.5311 Денари
1 ЦХФ	62.4487 Денари	59.4683 Денари

Трансакции во странски валути (продолжува)

Резултатите од подружници кои имаат различна валута од валутата за обелоденување, се искажани во валутата за обелоденување како што следи:

- Средствата и обврските се пресметани според средниот курс на датумот на Извештајот на финансиската состојба;
- Приходите и расходите се пресметани со примена на просечниот курс за периодот на известување (освен ако просечниот курс не претставува разумна основа за изразување на кумулативниот ефект на курсевите на денот на трансакцијата, во кој случај е користен курсот на трансакцијата); и
- Курсните разлики произлезени од погоренаведеното се прикажани како посебна ставка во останатата сеопфатна добивка.

2.6 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна вредност или по претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува правопрпорционално, со цел, да се

распреди набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	20-40 години
Погонска опрема	10 години
Останата опрема и моторни возила	2-5 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Разликите се вклучени во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.7 Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото, со дефиниран век на употреба, се мерат според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од оштетување.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од пет години.

2.8 Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се поврати. Секогаш кога евидентираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребената вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.9 Финансиски средства

Групата ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства кои се чуваат до доспевање, кредити и побарувања и финансиски средства расположливи за продажба. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година Групата нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Групата има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година Групата нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства (продолжува)**Кредити и побарувања**

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на известување. Кредитите и побарувањата на Групата на датумот на известување се состојат од побарувања од купувачи, побарувања за дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Групата има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Групата ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како останати нето добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди од финансиските средства преку добивки и загуби се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Групата има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во консолидираниот Извештај на сеопфатна добивка како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Групата има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиски средства (продолжува)

Оштетување на финансиски средства

На секој датум на консолидираниот Извештај за финансиска состојба, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува и износот на загубата истовремено се признава во консолидираниот Извештај на сеопфатна добивка. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Групата може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во консолидираниот Извештај на сеопфатна добивка.

6. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на консолидираниот Извештај за финансиска состојба, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Групата ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во консолидираниот Извештај за финансиската состојба, се отстранува од капиталот и се признава во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Загубите поради оштетување признаени во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се корегираат преку консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во консолидираниот Извештај на сеопфатна добивка.

2.10 Пребивање на финансиски инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.11 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

2.12 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се признава кога постои објективен доказ дека Групата нема да може да ги наплати сите доспееани побарувања според нивните оригинални услови на плаќање.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно. Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство.

Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби преку сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот консолидиран Извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка.

2.13 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

2.14 Капитал, резерви и акумулирани добивки

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување, нето од данокот, на приливите од емисиите.

(в) Сопствени акции

Кога Групата откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

Капитал, резерви и акумулирани добивки (продолжува)**(г) Резерви**

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони, задолжителни, инвестициони и резерви за сопствени акции се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Групата.

(д) Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.15 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Сите финансиски обврски на датумите на известување се класифицирани како финансиски обврски по амортизирана набавна вредност и истите се состојат од обврски спрема добавувачи и позајмици и обврски по финансиски наем.

Обврски кон добавувачи

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски.

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност намалена за трошоците на трансакција и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Групата има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.16 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација. Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.17 Наем

Групата признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Групата како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Групата суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Наем плаќањата се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Групата ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Групата нема класифицирани средства во оваа категорија.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на пропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Групата како закуподавач

Наемот каде Групата суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во консолидираниот извештај за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.18 Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот. Одложениите даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година Групата нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

2.19 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Групата има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Групата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Групата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Групата, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ еднаков на двомесечна просечна плата. Групата нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за консолидираните финансиски извештаи.

2.20 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.21 Резервирања

Резервирање се признава кога Групата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.22 Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Групата, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Групата.

Приходи од продажба

Продажба на големо

Приходот од продажба на стоки се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Продажба на мало

Приходот од продажба на стоки се признава во моментот на продажба на корисникот. Приходите од продажба на мало вообичаено се во готовина или со кредитна картичка. Евидентираниот приход е бруто износот на приходите од продажбата, вклучувајќи ги и обврските по провизии за кредитни картички за трансакцијата. Тие провизии се евидентирани како трошоци за дистрибуција.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Групата учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Групата ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.23 Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Групата е евидентирана како обврска во консолидираните финансиски извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Групата.

2.24 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во консолидираните финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во консолидираните финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.25 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Групата со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.27 Настани по датумот на известување

Настаните по завршетокот на годината кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на известување (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во консолидираните финансиски извештаи. Настаните по завршетокот на годината за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3. Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Групата се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Групата се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Групата.

Управувањето со ризици на Групата го врши Раководството на Матичното Друштво и подружниците врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Пазарен ризик

Ризик од курсни разлики

Групата има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложена на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото и Доларот. Групата не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Групата е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Групата деноминирани во странски валути е како што следи (000 мкд):

	2022 000 мкд	2021 000 мкд
Средства		
ЕУР	423,373	314,340
УСД	-	-
РСД	17,879	9,801
	441,252	324,141
Обврски		
ЕУР	780,478	85,868
УСД	-	-
РСД	17,713	11,372
	798,191	97,240

Анализа на сензитивноста на странски валути (000 мкд)

	Промени во 2022	Промени во 2021	2022 Добивка или загуба	2021 Добивка или загуба
ЕУР	1%	1%	(3,571)	2,285
УСД	5%	5%	-	-
РСД	5%	5%	2	(79)
Нето			(3,569)	2,206

Пазарни ризици (продолжува)

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1% или 5% соодветно. Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1% или +/- 5%.

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Групата е изложена на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и готовински текови. Раководството на Групата е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат обратен ефект врз успешноста во финансирањето на Групата. Во исто време, Групата нема пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	2022 000 мкд	2021 000 мкд
Финансиски средства		
Некаматносни		
Финансиски средства распол.за продажба	85,299	162,255
Побарувања од купувачи, нето	666,117	515,807
Парични средства и еквиваленти	15,214	20,754
Девизни акредитиви во домашни банки	-	19
	766,630	698,835
Каматносни		
Со променлива каматна стапка	-	-
	766,630	698,835
Финансиски обврски		
Некаматносни		
Обврски кон добавувачи	400,295	314,160
	400,295	314,160
Каматносни		
Со променлива каматна стапка		
Позајмици со камата	1,647,110	1,513,060
	1,647,110	1,513,060
	2,047,405	1,827,220

Анализа на сензитивноста на каматни стапки (000 мкд)

			2022
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	(1,647,110)	(32,942)	32,942
			2021
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	(1,513,060)	(30,261)	30,261

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

3.3 Кредитен ризик

Групата нема значителна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и региони од земјата и странство. Групата има политики со цел да обезбеди дека продажбата на производи и услуги се врши на клиенти со соодветна кредитна историја. Групата има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

Максималната изложеност на Групата на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датата на консолидираниот извештај на финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2022 (000 мкд)	2021 (000 мкд)
Класи на финансиски средства - евидентирана вредност		
<i>Финансиски средства распол. за продажба</i>		
Хартии од вред. и удели во капиталот на домаш. субјекти	85,299	162,255
<i>Кредити и побарувања</i>		
Побарувања од купувачи, нето	666,117	515,807
Парични средства и еквиваленти	15,214	20,773
	681,331	536,580
	766,630	698,835

3.4 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Групата, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Групата (во 000 мкд).

	До 12 месеци	1 до 2 години	2 до 5 години	Подоцна од 5 години	Вкупно
31 декември 2022					
Обврски кон добавувачи	400,295	-	-	-	400,295
Позајмици со камата	546,260	182,717	402,202	515,931	1,647,110
	946,555	182,717	402,202	515,931	2,047,405
31 декември 2021					
Обврски кон добавувачи	314,160	-	-	-	314,160
Позајмици со камата	530,427	279,665	372,429	330,539	1,513,060
	844,587	279,665	372,429	330,539	1,827,220

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Групата при управување со капиталот се овозможување на Групата да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенфиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот за намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Групата може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Групата се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмици обелоденети во Белешка 14, пари и парични еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, ревалоризациони резерви, останати резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи (000 мкд):

	2022	2021
Позајмици со камата	1,647,110	1,513,060
Парични средства и парични еквиваленти	(15,214)	(20,773)
Нето обврски	1,631,896	1,492,287
Капитал	975,724	991,495
	167%	151%

3.6 Проценка на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Проценка на објективна вредност (продолжува)

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Консолидираниот извештај за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади Денари):

2022	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	84,616	-	683	85,299
2021	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	161,572	-	683	162,255

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од учества во капиталот на домашни правни субјекти (види Бел.8).

Согласно податоците од табелата погоре во текот на разгледуваните периоди нема промени на финансиските средства категоризирани во ниво 3. Промените во финансиските средства категоризирани во ниво 1 се објавени во Белешката 8.

3.7.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2022	2021	2022	2021
	000 мкд	000 мкд	000 мкд	000 мкд
Средства				
Побарувања од купувачи, нето	666,117	515,807	666,117	515,807
Парични средства и еквиваленти	15,214	20,773	15,214	20,773
Вкупни средства	681,331	536,580	681,331	536,580
Обврски				
Позајмици со камата	1,647,110	1,513,060	1,647,110	1,513,060
Обврски кон добавувачи	400,295	314,160	400,295	314,160
Вкупни обврски	2,047,405	1,827,220	2,047,405	1,827,220

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради краткорочната доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите соодветствува на нивната објективна вредност, поради нивната материјално незначајна чувствителност на промената на каматните стапки.

Објективната вредност на обврските по кредити со променливи каматни стапки е приближна на нивната сметководствена вредност поради прилагодувањето на каматните стапки за конкретните финансиски обврски со пазарните каматни стапки за слични инструменти. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои на пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики е приближна на нивната сметководствена вредност.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Групата, опишани во Белешка 2 кон овие консолидирани финансиски извештаи, од Раководството на Групата се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентирани износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Групата пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2022 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентирани вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструмент не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за проценка. Во примената на техниките за проценка, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште и градежни објекти	Опрема и останати средства	Аванси за, и инвест. во тек	Вкупно
Набавна или ревалоризирана вредност				
На 01 јануари 2021	1,030,845	1,654,887	77,510	2,763,242
Набавки нето од инвестиции во тек	27,760	20,921	137,081	185,762
Продажби	-	(10,649)	-	(10,649)
На 31 декември 2021	1,147,297	1,742,987	48,071	2,938,355
Акумулирана депрецијација				
На 01 јануари 2021	335,922	1,060,855	-	1,396,777
Продажби	-	(8,102)	-	(8,102)
Депрецијација за годината	20,520	100,282	-	120,802
Преведување на странски валути	-	-	-	-
На 31 декември 2021	356,442	1,153,035	-	1,509,477
Набавна или ревалоризирана вредност				
На 01 јануари 2022	1,147,297	1,742,987	48,071	2,938,355
Набавки нето од инвестиции во тек	54,743	122,447	68,261	245,451
Продажби	-	(13,023)	-	(13,023)
На 31 декември 2022	1,202,040	1,852,411	116,332	3,170,783
Акумулирана депрецијација				
На 01 јануари 2022	356,442	1,153,035	-	1,509,477
Продажби	-	(11,602)	-	(11,602)
Депрецијација за годината	21,719	104,183	-	125,902
Преведување на странски валути	-	-	-	-
На 31 декември 2022	378,161	1,245,616	0	1,623,777
Нето евидентирана вредност				
На 31 декември 2021	790,855	589,952	48,071	1,428,878
На 31 декември 2022	823,879	606,795	116,332	1,547,006

Продажби

Во текот на 2022 година, Групата продаде и расходува дел од постројките и опремата чија нето евидентирана вредност изнесува 1,421 илјади Денари (2021: 2,547 илјади Денари) и истата е признаена во тековните расходи (види Белешка 20). Продажната вредност изнесува 2,335 илјади Денари (2021: 5,021 илјади Денари (Белешка 17)).

Инвестиции во тек

На 31 декември 2022 и 2021 година, авансите за, и инвестициите во тек се состојат од:

	2022	2021
Вложувања во градежни објекти	13,191	18,455
Вложувања во опрема	103,141	29,616
	116,332	48,071

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Со состојба на 31 декември 2022 дел од недвижностите, постројките и опремата на Матичното Друштво, кој се состои од хали, магацини, деловен простор и опрема, чија проценета вредност е утврдена на износ од 40,200,000 Евра односно 2,472,300 илјади Денари е ставен под залог за одобрените кредити од финансиските институции (види Белешка 14 и 24).

6 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер	Набавна вредност	Акумулирана амортизација	Нето евид.вредност
На 01 јануари 2021	8,797	(4,624)	4,173
Набавки	861	-	861
Амортизација за годината	-	(2,018)	(2,018)
На 31 декември 2021	9,658	(6,642)	3,016
На 01 јануари 2022	9,658	(6,642)	3,016
Набавки	1,559	-	1,559
Амортизација за годината	-	(1,344)	(1,344)
На 31 декември 2022	11,217	(7,986)	3,231

7 Финансиски средства и обврски

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Групата признаени на датумот на консолидираниот извештај за финансиска состојба за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	2022	2021
Средства		
Фин.средства расположливи за продажба		
Хартии од вредност и удели во капиталот	85,299	162,255
Кредити и побарувања		
Побарувања од купувачи, нето	666,117	515,807
Парични средства и еквиваленти	15,214	20,773
	681,331	536,580
	766,630	698,835
	2022	2021
Останати фин.обв.по ам.наб.вред.		
Позајмици со камата и обв.по фин.наем	1,647,110	1,513,060
Обврски кон добавувачи	400,295	314,160
	2,047,405	1,827,220

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

8 Финансиски средства расположливи за продажба

	2022	2021
Вложувања во хартии од вредност во домашни правни субјекти		
- Котирани	84,616	161,572
- Некотирани	683	683
	85,299	162,255

Движењето на сметката на вложувања во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

	2022	2021
На 01 јануари	162,255	117,030
Набавки	14,247	23,399
Продажби (Бел.12 и 17)	(90,876)	(31,504)
Ревалоризација признаени во ост. сеопфатна добивка (Бел. 12)	(327)	53,330
На 31 декември	85,299	162,255

Во текот на 2022 година, Матичното Друштво оствари приход од продажба на вложувањата во хартии од вредност на котирани домашни друштва во износ од 90,876 илјади денари, при што оствари нето добивка во износ од 48,796 илјади денари (Бел.17).

Во текот на 2022 година, Групата оствари приход од дивиденди на овие вложувања во износ од 8,994 илјади денари (2021: 7,685 илјади денари) (Бел.17).

9 Залихи

	2022	2021
Материјали	200,446	253,969
Ситен инвентар и резервни делови	142,136	121,936
Готови производи, полупроизводи и производство во тек	387,437	277,191
Трговски стоки	7,916	5,678
	737,935	658,774

10 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2022	2021
Побарувања од купувачи		
Домашни купувачи	256,340	223,156
Странски купувачи	433,790	314,340
	690,130	537,496
Намалено за: резервирања за оштетувања	(24,013)	(21,689)
	666,117	515,807
Останати тековни побарувања		
Побарувања за ДДВ	33,174	44,585
Дадени аванси на добавувачи	20,604	53,973
Однапред платени трошоци	7,643	24,360
Побарувања од вработени	1,354	1,228
Останати побарувања	1,492	966
	64,267	125,112
	730,384	640,919

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Кредитен квалитет и старосна структура на доспеани, неоштетени побарувања

Раководството на Матичното Друштво смета дека на датумите на известување, салдото на побарувањата кои не се оштетени или доспеани за наплата имаат добар кредитен квалитет. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Групата има побарувања во износ од 398,846 илјади денари (2021: 145,433 илјади денари) кои се доспеани, а ненаплатени, но според направените проценки не се обезвреднети (оштетени). Нивната старосна структура е како што следи:

	2022	2021
Од 1 - 3 месеци	217,413	79,049
Од 3 - 6 месеци	105,259	23,268
Од 6 - 12 месеци	31,914	6,111
Над 1 година	44,260	37,005
	398,846	145,433

Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања од купувачи во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

	2022	2021
На 01 јануари	21,689	21,327
Тековен расход од оштетување (Бел. 20)	2,549	777
Отпис на резервирани ненаплатливи побарувања	(225)	(415)
На 31 декември	24,013	21,689

11 Парични средства и еквиваленти

	2022	2021
Денарски сметки кај домашни банки	7,308	8,265
Девизни сметки кај домашни банки	7,462	12,305
Готовина во благајна	444	184
Вклучено во Извештајот за паричниот тек	15,214	20,754
Девизни средства за отплата на акредитиви	-	19
	15,214	20,773

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

12 Капитал

Акционерски капитал

На 31 декември 2022 и 2021 година акционерскиот капитал на Групата изнесува 248,771 илјади Денари. Истиот е поделен на 76,720 запишани и во целост платени обични акции со номинална вредност од 52.78 Евра по акција. Промените во акционерскиот капитал во текот на 2022 и 2021 година се како што следи:

	<u>Број на акции</u>			<u>Износ (во 000 мкд)</u>		
	Во оптек	Сопствени	Вкупно	Во оптек	Сопствени	Вкупно
01 јануари 2021	74,860	1,860	76,720	242,738	6,033	248,771
Откуп на сопствени акции	(426)	426	-	(1,383)	1,383	-
31 декември 2021	74,434	2,286	76,720	241,355	7,416	248,771
01 јануари 2022	74,434	2,286	76,720	241,355	7,416	248,771
Откуп на сопствени акции	(65)	65	-	(211)	211	-
31 декември 2022	74,369	2,351	76,720	241,144	7,627	248,771

Откуп на сопствени акции

Во текот на 2022 година Матичното Друштво откупи 65 сопствени акции (2021: 426 сопствени акции) чија номинална вредност изнесува 211 илјади денари (2021: 1,383 илјади денари) за износ од 800 илјади денари (2021: 5,732 илјади денари).

Дивиденди

Во текот на 2022 година Матичното Друштво распредели дел од акумулираните добивки за дивиденди на акционерите во износ од 35,675 илјади денари (2021: -).

Резерви

Движењето на сметките на резервите во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

	Ревалоризац иони резерви	Задолжителни резерви	Резерви за сопствени акции	Преведува ње на	Вкупно
				странски валути	
01 јануари 2022	94,321	287,773	4,179	(5,355)	380,918
Распределба на акумул. добивка	-	16,365	-	5,143	21,508
Откуп на сопств.акции	-	-	(589)	-	(589)
Ослободување на ревалор.вишоци во продадени ХВ (Бел.8)	(48,796)	-	-	-	(48,796)
Ревалор..на вложувања (Бел.8)	(327)	-	-	-	(327)
31 декември 2022	45,198	304,138	3,590	(212)	352,714
01 јануари 2021	40,991	291,245	(8,661)	(5,355)	318,220
Распределба на акумул.обивка	-	13,717	-	-	13,717
Откуп на сопств.акции	-	-	(4,349)	-	(4,349)
Ревалор..на вложувања (Бел.8)	53,330	-	-	-	53,330
31 декември 2021	94,321	287,773	4,179	(5,355)	380,918

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

13 Разграничени приходи

	2022	2021
Разграничени приходи од државни подршки		
На 01 Јануари	37,503	33,069
Прилив на државна подршка во текот на годината	27,451	13,181
Приход од ослободување на разграничени државни подршки	(17,041)	(8,747)
	47,913	37,503

На 22 октомври 2019 година, Матичното Друштво склучи договор со Владата на Република Северна Македонија за доделување на финансиска подршка за реализирање на инвестициски проект и нови вработувања во периодот 2018 – 2021 година. Повеќе детали се објавени во Белешката 24 во продолжение.

14 Позајмици

	2022	2021
Долгорочни позајмици со камата и обврски по фин.наем		
Комерцијална Банка, Скопје	993,956	834,162
Про Кредит Банка АД, Скопје	225,056	298,655
НЛБ Банка АД, Скопје	42,852	30,556
Шпаркасе Банка	57,293	61,771
Стопанска Банка АД Скопје	24,556	24,556
Шпаркасе лизинг	469	797
Долгорочни позајмици	1,344,182	1,250,497
Намалено за: тековна доспеаност	(243,332)	(267,864)
Долгорочен дел	1,100,850	982,633
Краткорочни позајмици со камата и обврски по фин.наем		
Шпаркасе Банка	136,074	137,127
Стопанска Банка АД Скопје	90,800	88,440
Комерцијална Банка	36,281	19,469
НЛБ Банка	39,438	17,019
Обврски по кредитни картички со варијабилна каматна стапка	335	508
Вкупно краткорочни позајмици	302,928	262,563
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици со камата	243,332	267,864
Краткорочни позајмици и тековно доспев.на долгор.поз.	546,260	530,427
Се вкупно позајмици и финансиски наем	1,647,110	1,513,060

Доспевањето на долгорочните позајмици е презентирано во Белешката 3.4. Одобрените позајмици со камата се обезбедени со дел од недвижностите на Групата (види исто Бел.5 и 24).

15 Обврски спрема добавувачи и останати обврски

	2022	2021
Добавувачи		
Домашни добавувачи	256,400	228,292
Странски добавувачи	143,895	85,868
	400,295	314,160
Останати тековни обврски		
Плати, персонален данок и придонеси од плати	38,462	32,580
Останати обврски	9,709	22,865
	48,171	55,445
Вкупно добавувачи и останати обврски	448,466	369,605

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

16 Приходи од продажба

	2022	2021
Продажба на домашен пазар	2,421,945	1,800,974
Продажба на странски пазари:	1,229,526	1,023,179
	3,651,471	2,824,153

17 Останати деловни приходи

	2022	2021
Добивка од продажба на хартии од вредност (Бел.8)	48,796	14,405
Приходи од рекламен материјал и гратис производи	22,488	16,660
Примени рабати од добавувачи и отпис на обврски	20,504	5,300
Приходи од дивиденди (Бел.8)	8,994	7,685
Вишоци на залихи по попис	4,510	6,378
Приходи од продажба на недвижности и опрема (Бел.5)	2,335	5,021
Приходи од наплатени штети	3,968	4,902
Приходи од наемнини	-	3,709
Приходи од отпис на обврски	-	89
Останати приходи	20,151	7,287
	131,746	71,436

18 Материјали, енергија и резервни делови

	2022	2021
Потрошени сировини и материјали	2,595,864	1,944,436
Енергија	171,838	118,220
Резервни делови	18,811	59,284
	2,786,513	2,121,940

19 Трошоци за користи на вработените

	2022	2021
Бруто плати	392,858	364,040
Останати со закон утврдени надоместоци	34,335	12,271
	427,193	376,311

Останатите задолжителни надоместоци спрема вработените се однесуваат главно на надоместоците за регреси за годишен одмор, отпремнини при пензионирање, разни видови помош и сл.

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

20 Останати деловни трошоци

	2022	2021
Промоции, реклами и репрезентација	106,354	107,296
Останати услуги од надворешни субјекти	104,961	30,927
Трошоци за службени патувања	27,118	38,734
Транспортни и комуникациски услуги	22,060	15,188
Трошоци за одржување	19,605	10,615
Премии за осигурување	15,459	13,845
Донации	9,843	11,933
Банкарски и трошоци на платниот промет	8,191	8,478
Загуби поради оштетување и отпис на побарувања (Бел.10)	2,549	777
Кусоци по попис и отпис на залихи	2,358	1,567
Неотпишана вред.на прод.недвижности, постр.и опрема (Б.5)	1,421	2,547
Останати трошоци	25,064	14,485
	344,983	256,392

21 Финансиски приходи и расходи

	2022	2021
Приходи		
Позитивни курсни разлики	1,432	1,532
	1,432	1,532
Расходи		
Расходи по камати	(44,472)	(36,400)
Негативни курсни разлики	(2,908)	(1,648)
	(47,380)	(38,048)
Финансиски (расходи), нето	(45,948)	(36,516)

22 Данок на добивка

	2022	2021
Тековен данок	5,503	6,932
Одложен данок	-	-
	5,503	6,932

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатнатата добивка за 2022 и 2021 е како што следи:

	2022	2021
Добивка пред оданочување	75,330	83,159
Усогласување за:		
Неодбитни трошоци за даночни цели	56,824	28,759
Даночен кредит за реинвестирана добивка	(16,364)	(13,717)
Дивиденда остварена со учество во капиталот на др даноч.обврз.	(8,994)	(7,685)
Основа за оданочување	106,796	90,516
Тековен данок на добивка по стапка од 10%	10,680	9,052
Намалување на пресметан данок на добивка за дадена донација	(3,230)	(2,120)
Ефект на намалување од консолидациони елминации	(1,947)	-
Тековен данок на добивка	5,503	6,932
Ефективна даночна стапка	7.31%	8.34%

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

23 Заработувачка по акција

Заработувачката по акција (основна и разводнета) е пресметана по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции, со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2022	2021
Добивка за имателите на обични акции	69,827	76,227
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	74,391	74,364
Заработувачка по акција – основна и развод. (МКД по акција)	939	1,025

24 Неизвесни и превзементи обврски

Договор за државна подршка

Како што е претходно објавено во Белешката 13 погоре, на 22 октомври 2019 година, Матичното Друштво склучи договор со Владата на Република Северна Македонија за доделување на финансиска подршка за реализирање на инвестициски проект и нови вработувања во периодот 2018 – 2021 година. Според договорните одредби, Матичното Друштво ќе добие државна помош во висина од 10% од инвестираните средства, кои треба да бидат најмалку во износ од 702,836,567 денари, најдоцна до 31 декември 2022, во максимален износ на државната помош од 1,000,000 Евра. Понатаму, Матичното Друштво се стекнува со право на исплата на државна помош, доколку реализира нови 113 вработувања за време на инвестицискиот проект и за нив исплаќа плата во висина од над 50% од минималната плата. Максималниот годишен износ на финансиска подршка за нови вработувања може да изнесува максимум 4,400 Евра за едно ново вработување на годишно ниво.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2022, нема судски постапки покренати против Групата (2021: нема). На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Матичното Друштво врши редовна анализа на можните ризици од идни загуби по овој основ.

Финансиски договорни обврски

1. Согласно склучениот договор за кредит со Комерцијална Банка АД, Скопје, Матичното Друштво е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

- Показател на задолженост, кредити во однос на капиталот треба да биде во рамки на однос 2:1; остварениот показател за 2022 година е 1.58 : 1;
- Показател на покриеност на сервисирање на долг, повисок од 1; остварениот показател за 2022 година е 2.66;

2. Согласно склучениот договор за кредит со ПроКредит Банка АГ Германија, Матичното Друштво е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

- Степен на задолжување мерен како Нето финансиско задолжување/ЕБИТДА да не надминува вредност 7; остварениот показател за 2022 година е 8.59;
- Процент на самофинансирачки капитал да не падне под 40%; остварениот показател за 2022 година е 32.69%;

3. Согласно склучениот договор за кредит со Шпаркасе Банка, Матичното Друштво е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

- Износот на ЕБИТДА од финансиските извештаи да изнесува минимум 1,000,000 МКД; остварениот показател за 2022 година е 188,701 илјади денари;
- Степен на задолжување, мерен како вкупен долг/ЕБИТДА да се одржува на ниво од максимум 4 пати; остварениот показател за 2022 година е 11.26;
- Финансиски коефициент на капиталот од финансиските извештаи да изнесува минимум 45%; остварениот показател за 2022 година е 32.69%;
- Коефициент на покриеност на каматата да изнесува минимум 3 пати покриеност со ЕБИТДА; остварениот показател за 2022 година е 4.27;

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Неизвесни и превземени обврски (продолжува)

Даночни обврски

Согласно измените во законот за данок на добивка во 2019 година и Правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени (Службен весник на РСМ бр. 59/2019), Матичното Друштво има обврска да изготви извештај за трансферни цени за 2022 година најдоцна до 30 септември 2023 година. До датумот на овој извештај, Матичното Друштво нема изготвено извештај за трансферни цени во согласност со законската регулатива. Матичното Друштво спроведува редовна проценка на потенцијалните даночни ефекти што се очекува да произлезат од новите барања за трансферни цени. Раководството на Матичното Друштво оценува дека таквите износи што можат да се појават нема да имаат никаков материјален ефект врз консолидираните финансиски извештаи и пријавените даноци.

Консолидираните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Групата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да произлезат дополнителни даноци и трошоци. Врз основа на проценката на Раководството на денот на овие консолидирани финансиски извештаи не се идентификувани услови за дополнителни потенцијални обврски по тој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во консолидираните финансиски извештаи.

Издадени гаранции

Во продолжение е прегледот на издадените гаранции од страна на Матичното Друштво со состојба на 31 декември 2022 година:

Банка – издавач	Во корист на	Износ	
		ЕУР	МКД
КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА, АД. СКОПЈЕ	ЈР МАКЕДОНСКИ ЖЕЛЕЗНИЦИ	-	70,000
КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА, АД. СКОПЈЕ	ЕЛС ОПШТИНА ПРИЛЕП	-	24,975
КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА, АД. СКОПЈЕ	ЦАРИНСКА УПРАВА	-	272,000
КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА, АД. СКОПЈЕ	ЦАРИНСКА УПРАВА	-	5,000,000
ABANKA D.D.	Pakirnica Tims DOO	12,000	739,200
UNICREDIT BANK D.D. Mostar BiH	Bare Commerce D.O.O., Citluk, BiH	90,000	5,535,000
RAIFFEISEN BANK D.D. BiH	Bare Commerce D.O.O., Citluk, BiH	50,000	3,075,000
RAIFFEISEN BANK SH.A./ALBANIA/TIRANA	Global Logistic SHPK, Tirana, Albania	20,000	1,232,000
DIREKTNA BANKA AD KRAGUJEVAC/SERBIA/KRAGUJEVAC	DOO STAN TECH BEOGRAD, SERBIA	112,242	6,914,107
DIREKTNA BANKA AD KRAGUJEVAC/SERBIA/KRAGUJEVAC	DOO STAN TECH BEOGRAD, SERBIA	112,242	6,914,107
DIREKTNA BANKA AD KRAGUJEVAC/SERBIA/KRAGUJEVAC	DOO STAN TECH BEOGRAD, SERBIA	30,000	1,848,000
		426,484	31,624,389

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Неизвесни и превземени обврски (продолжува)

Заложени средства

Во продолжение е прегледот на заложените средства дадени како обезбедување за позајмените средства со камата од финансиските институции, со состојба на 31 декември 2022 година (види исто Белешки 5 и 14):

Опис на недвижноста	Примател (назив на субјектот)	ЕУР	<u>Износ</u> МКД
Фабрика 1			
1. Земјиште и Објект со погони и магацин за готов производ и сировини -КП 19479/1 - 10	ПРОКРЕДИТ БАНКА - ГЕРМАНИЈА	4,000,000	246,000,000
2. Земјиште и Управна зграда со стар погон за чоколада - 19479/2 -1			
3. Земјиште и управна зграда- КП 19479/1-1	ПРО-КРЕДИТ Банка	3,500,000	215,250,000
4. Земјиште и Објект млин со погони и канцеларии - КП 19479/1-3			
5. Земјиште и магацин за сировина КП 19479/1-11			
6. Земјиште и објекти (технички сектор, чоколада, чоколадирани производи, нова менза, плинска станица, компресорска станица и ладилник) КП 19479/1 и земјиште КП24160/3	Комерцијална Банка	13,300,000	817,950,000
Фабрика 2			
6. ХАЛА 2 Земјиште и Објект со погони и магацини- КП 6043/1	ПРОКРЕДИТ БАНКА - ГЕРМАНИЈА	4,000,000	246,000,000
Фабрика 3 - Штип			
7. Земјиште и Објекти со погони, магацини и управна зграда КП 128/1, КП 218/7, КП 218/8 и КП 218/9	Комерцијална Банка (ПРВ РЕД)	5,300,000	325,950,000
8. Земјиште и Објект Ресторан КП 128/4	Шпаркасе Банка (ПРВ РЕД)	1,000,000	61,500,000
	Про-кредит (ВТОР РЕД)	300,000	18,450,000
9. Земјиште- Градежно неизградено и магацин КП 197/5, КП 197/7, КП 200/10, КП 200/11, КП 205/2, КП 205/4, КП 205/5, КП 205/6, КП 205/7, КП 205/8, КП 205/9, КП 205/10, КП 205/11, КП 205/12, КП 205/13, КП 205/14, КП 205/17, КП 205/20	Комерцијална Банка (ПРВ РЕД)	5,300,000	325,950,000
Претставништво Дистрибутивен центар - Скопје			
10. Земјиште и Објект-Магацин КП 5340/30	ПРО-КРЕДИТ Банка	3,500,000	215,250,000
Вкупно:		40,200,000	2,472,300,000

Витминка А.Д, Прилеп и подружници

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

25 Известување по сегменти

Деловните активности на Групата се однесуваат на еден оперативен сегмент- производство и продажба на прехранбени производи. Групата остварува приходи од продажба на територијата на Република Северна Македонија и на странски пазари објавени во Белешката 16. Групата не обелоденува подетални информации поврзани со одделните географски сегменти.

26 Трансакции со поврзани субјекти

За потребите на овие консолидирани финансиски извештаи не се идентификувани поврзани страни со кои Групата има трансакции во нормалниот тек од деловното работење.

Клучен раководен кадар	2022	2021
Краткорочни надоместоци	35,155	38,542
Побарувања	-	-
Обврски	-	-

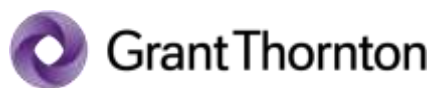
27 Настани по периодот на известување

По 31 декември 2022 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие консолидирани финансиски извештаи, нема настани кои би требало да бидат објавени или пак би предизвикале корекција на консолидираните финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 – Консолидирана годишна сметка со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2022 година

Прилог 2 – Консолидиран годишен извештај за работењето со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 година

© 2022 Grant Thornton DOO. All rights reserved.

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires. Grant Thornton International Ltd (GTIL) and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.